EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.3.2023.
COM(2023) 143 final

2023/0074 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u pogledu podnošenja prijedloga za izmjenu Dodatka I. Konvenciji o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja s obzirom na četrnaesto zasjedanje Konferencije stranaka

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti na temu podnošenja prijedloga odluka o izmjeni dodataka Konvenciji o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja na četrnaestom zasjedanju Konferencije stranaka.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja

Cilj je Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja („Konvencija”) zaštititi kopnene, morske i ptičje migratorne vrste na području njihove rasprostranjenosti. Riječ je o međuvladinom ugovoru o zaštiti divljih vrsta i njihovih staništa na globalnoj razini, sklopljenom pod pokroviteljstvom Programa Ujedinjenih naroda za okoliš. Migratorne vrste koje treba zaštititi navedene su u dodacima I. (ugrožene vrste) i II. (vrste koje trebaju biti predmet sporazumâ) Konvenciji. Konvencija je stupila na snagu 1. studenoga 1983.

Europska unija stranka je Konvencije[1].

2.2. Konferencija stranaka

Konferencija stranaka tijelo je Konvencije za donošenje odluka s ovlastima za procjenu statusa zaštite migratornih vrsta i slijedom toga za izmjenu dodataka I. i II. Konvenciji. U skladu s člankom XI. Konvencije svaka stranka može predložiti izmjene, koje se donose dvotrećinskom većinom glasova stranaka koje su prisutne i glasuju.

Četrnaesto zasjedanje Konferencije stranaka održat će se u Samarkandu (Uzbekistan) od 23. do 28. listopada 2023. U skladu s člankom XI. stavkom 3. Tajništvo Konvencije odredilo je da je rok za podnošenje prijedlogâ za izmjenu 26. svibnja 2023. Stoga Vijeće treba donijeti odluku u svrhu utvrđivanja stajališta Unije na temu podnošenja prijedloga izmjena u kontekstu četrnaestog zasjedanja Konferencije stranaka.

Prije četrnaestog zasjedanja Konferencije stranaka Tajništvo Konvencije može izvijestiti o prijedlozima drugih stranaka za izmjenu dodataka I. i II. Konvenciji, za što može biti potrebna odluka o utvrđivanju stajališta u ime Unije.

2.3. Predviđeni akt Konferencije stranaka

Za četrnaesto zasjedanje Konferencije stranaka predlaže se da Unija podnese prijedlog izmjene Dodatka I. Konvenciji kako bi se povećala zaštita jedne vrste kitova, baltičkog obalnog dupina (*Phocoena phocoena*), u cijelom području njegove rasprostranjenosti, i izvan Unije.

Ako predviđeni akt bude donesen, postat će obvezujući za stranke u skladu s člankom XI. Konvencije, kojim je propisano da izmjena dodataka stupa na snagu za sve stranke devedeset dana nakon sastanka Konferencije stranaka na kojem je donesena, izuzevši za one stranke koje izraze zadršku.

[1] Odluka Vijeća 82/461/EEZ od 24. lipnja 1982. o sklapanju Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja, SL L 210, 24.6.1982., str. 10.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Prijedlog Unije za izmjenu Dodatka I. temelji se na sljedećem: 1. uvrštavanje tih vrsta znanstveno je utemeljeno, 2. takvo je uvrštavanje u skladu sa zakonodavstvom EU-a, i 3. Unija se obvezala na međunarodnu suradnju u području zaštite biološke raznolikosti.

Prijedlog je u skladu s Osmim programom djelovanja za okoliš do 2030.[2] i Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030.[3], a posebno s 14. ključnom obvezom iz Plana EU-a za obnovu prirode prema kojoj *usputni ulov vrsta treba izbjeći ili smanjiti na razinu koja omogućuje oporavak i očuvanje vrsta*. Zbog ovog prijedloga ne bi bilo potrebno mijenjati pravo Unije jer se odnosi na vrste koje su već primjereno zaštićene pravom Unije, posebno EU-ovom Direktivom o staništima[4] (kojom se zabranjuje ubijanje i hvatanje kitova i dupina u EU-u) i zajedničkom ribarstvenom politikom EU-a[5]. Europska komisija donijela je 21. veljače 2023. „Akcijski plan EU-a: Zaštita i obnova morskih ekosustava za održivo i otporno ribarstvo”, koji proizlazi iz Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030., u kojem se države članice EU-a pozivaju da donesu ili preporuče mjere za smanjenje usputnog ulova baltičkog obalnog dupina na minimum (ili na razinu koja omogućuje potpuni oporavak populacije)[6].

Prijedlogom se ne uvode novi zahtjevi u pogledu praćenja ili izvješćivanja. Svi planovi provedbe i mehanizmi njezina praćenja bili bi dio redovitih aktivnosti planiranja i izvješćivanja u skladu s Konvencijom. Osim toga, prijedlog nema utjecaj na proračun.

U okviru pisanog savjetovanja države članica koje su članice Platforme EU-a za bioraznolikost neformalno su razmijenjena preliminarna mišljenja s državama članicama.

Stoga bi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije trebalo biti da se Komisiju ovlasti da Tajništvu Konvencije podnese navedeni prijedlog.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[7].

---

2 EUR-Lex - 32022D0591 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

3 EUR-Lex - 52020DC0380 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

4 Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore, SL L 206, 22.7.1992., str. 7. – 50.

5 Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

6 Vidjeti i Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2022/303 od 15. prosinca 2021. o izmjeni Uredbe (EU) 2019/1241 u pogledu mjera za smanjenje slučajnih ulova rezidentne populacije baltičkog obalnog dupina (Phocoena phocoena) u Baltičkome moru

7 Presuda Suda EU-a od 7. listopada 2014., Njemačka / Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Konferencija stranaka tijelo je osnovano na temelju sporazuma, konkretno Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja.

Akt koji Konferencija stranaka treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom XI. Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Konvencije.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na okoliš.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2023/0074 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u pogledu podnošenja prijedloga za izmjenu Dodatka I. Konvenciji o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja s obzirom na četrnaesto zasjedanje Konferencije stranaka

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Konvenciju o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja („Konvencija”) Unija je sklopila Odlukom Vijeća 82/461/EEZ[5] te je ona stupila na snagu 1. studenoga 1983.

(2) Na temelju članka XI. Konvencije Konferencija stranaka može donositi odluke o izmjeni dodataka I. i II. Konvenciji.

(3) Konferencija stranaka te izmjene može donijeti tijekom četrnaestog zasjedanja, koje će se održati od 23. do 28. listopada 2023. Tajništvo Konvencije obavijestilo je stranke Konvencije da u skladu s člankom XI. stavkom 3. Konvencije sve prijedloge izmjena treba dostaviti do 26. svibnja 2023. Unija kao stranka Konvencije može iznijeti takve prijedloge.

(4) Budući da će odluka Konferencije stranaka biti obvezujuća za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u pogledu podnošenja prijedloga za izmjene dodataka Konvenciji.

(5) Uvrštavanje baltičkog obalnog dupina *Phocoena phocoena* u Dodatak I. Konvenciji bilo bi znanstveno utemeljeno jer je riječ o kritično ugroženoj subpopulaciji, u skladu sa zakonodavstvom Unije i obvezanošću Unije na međunarodnu suradnju u zaštiti bioraznolikosti.

(6) Unija bi stoga trebala podnijeti takav prijedlog za izmjenu Dodatka I. Konvenciji. Komisija bi taj prijedlog trebala dostaviti Tajništvu Konvencije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. S obzirom na četrnaesto zasjedanje Konferencije stranaka Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja, stajalište je Unije da se podnese prijedlog izmjene Dodatka I. Konvenciji kako bi se uvrstio baltički obalni dupin *Phocoena phocoena*.

2. Komisija u ime Unije dostavlja ovaj prijedlog Tajništvu Konvencije.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik